

Anmeldelser

Tips om medisinsk litteratur, andre bøker, filmer og elektroniske medier som bør anmeldes, sendes tidsskriftet@legeforeningen.no

Godt om sykepleiedokumentasjon

Moen A, Hellesø R, Quivey M, Berge A

Dokumentasjon og informasjonshåndtering

Faglige og juridiske utfordringer og krav til journalføring for sykepleiere. 200 s, tab, ill.

Oslo: Akribe, 2002. Pris NOK 345

ISBN 82-7950-036-7

Sykepleiedokumentasjonen er under endring. Den har fått en juridisk forankring i form av lov om helsepersonell av 2001, og en faglig utfordring i form av fremveksten av elektronisk pasientjournal og dette mediets

særlige egenskaper. De fire forfatterne har på bakgrunn av de nye kravene og utfordringene ønsket å klargjøre prinsippene for sykepleiernes journalføring. De tar for seg innhold og praktisk utforming av sykepleiedokumentasjonen, hvordan denne kan integreres i pasientjournalen, og de gir en overordnet beskrivelse av juridiske og faglige krav. Forfatterne ser bakover ved å skissere hvordan sykepleiedokumentasjonen har utviklet seg i løpet av de siste hundre år, og ser fremover ved å diskutere elektronisk dokumentasjon.

Boken henvender seg til sykepleiere, men den dekker temaer som også er av interesse for andre. Leger ved sengeavdelinger vil for eksempel ha nytte av å forstå hvordan sykepleiedokumentasjonen er bygd opp, for lettere å kunne bruke innholdet i eget arbeid. De beste delene av boken beskriver dette på en utmerket måte med utgangspunkt i en kortfattet standard kalt VIPS. Den historiske gjennomgangen av sykepleiedokumentasjonen er også meget leseverdig. Forfatterne tar videre for seg hvordan sykepleiedokumentasjon kan integreres i pasientjournalen, men de diskuterer i liten grad hva slags informasjon som benyttes f.eks. av både leger og sykepleiere.

Forfatterne har lagt ned mye arbeid i å samle og bygge opp et dekkende sett med begreper for sykepleiernes informasjonsarbeid. Begrepsbruken er imidlertid uvant for en medisiner. Diskusjonen om overordnet strukturering av sykepleiedokumentasjonen er grundig, mens beskrivelsen av generelle sider ved elektronisk pasientjournal blir for overfladisk og unøyaktig.

Erfaringer og etablerte begreper fra medisinsk informatikk kunne med fordel ha blitt tatt med her.

Språket varierer betydelig i kvalitet, fra krystallklart i de beste delene til omstendelig og upresist i de svakere delene. Figurene er stort sett til beskjeden hjelp for leseren, men de tallrike eksemplene hentet fra dataprogrammer fungerer godt.

Jeg vil anbefale boken som en kortfattet og oppdatert oversikt over sykepleieredokumentasjon, men for generelle sider ved elektronisk pasientjournal bør man vurdere andre alternativer fra den samlede litteraturen innen helseinformatikk.

Hallvard Lærum

Det medisinske fakultet

Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet

Hjelpepleieres yrkesløp

Abrahamsen A

Hvorfor utdanne to pleiere for å få én?

En studie av yrkesløpet til hjelpepleiere og sykepleiere. 277 s, tab. Oslo: Unipax, 2002.

Pris NOK 298

ISBN 82-530-2426-6

Institutt for samfunnsforskning og Unipax startet i 2001 et samarbeid for å publisere doktoravhandlinger med høy kvalitet og samfunnsaktualitet. Boken er en utgivelse i denne serien, og retter seg primært mot samfunnsforskere, mot universitets- og helsepolitiske miljøer.

Avhandlingen til Abrahamsen er en svært aktuell og grundig beskrivelse av yrkesløp og yrkesdeltakelse hos hjelpepleiere. Den er et viktig bidrag til å bygge opp kunnskap om hvordan familiesituasjon, livsløp, holdninger og verdier hos ulike grupper kvinner påvirker deres yrkesliv.

Studien følger en gruppe på 435 hjelpepleiere utdannet i 1976 gjennom en lengre periode. Hjelpepleierne er utdannet etter «gammel ordning» dvs. som voksne, og nær halvparten er etablerte og ferdig med småbarnsfasen. Hjelpepleiernes yrkesløp diskuteres med utgangspunkt i data fra en gruppe sykepleiernes yrkesløp. De to gruppene er imidlertid relativt ulike, idet de aller fleste av sykepleierne er utdannet før de etablerer familie, og hele 76 % av sykepleierne har små barn i undersøkelsesperioden. Aldersforskjellen og forskjellen i familiesituasjon mellom de to gruppene

er viktig, ikke minst fordi forfatteren forstår utviklingen av kvinners yrkesløp nettopp som et resultat av samspillet mellom familiesituasjon og livsvilkår for øvrig.

Selv om forfatteren problematiserer forskjellene, blir jeg som leser stadig litt forvirret i forhold til i hvilken grad forfatteren mener boken er en studie av hjelpepleieres og sykepleieres yrkesløp, eller om det primært

er en studie av hjelpepleiere, mens sykepleiernes yrkesløp er en referanseramme for å forstå sentrale mekanismer bak hjelpepleiernes mobilitet ut og inn av yrket.

Aktualiteten i temaet får meg til å lure på om ikke boken burde vært redigert noe mer bort fra avhandlingens form.

Bokens tittel pirret nysgjerrigheten min – og genererte spørsmål som: Er det mer «lønnsomt» å drive voksenopplæring av hjelpepleiere enn å legge utdanningen til videregående skole? Er det mer «lønnsomt» å utdanne hjelpepleiere enn sykepleiere? En redigering til en noe friere form kunne både ha gjort boken mer lettlest og kunne ha stilt forfatteren friere til å trekke diskusjoner omkring helsefaglige og utdanningspolitiske spørsmål litt lenger.

Christina Foss

Rikshospitalet

Ambisiøst legejus-prosjekt

Befring AKC, Grytten NJ, Ohnstad B, red

Jus for leger

558 s. Kristiansand: Høyskoleforlaget, 2002.

Pris NOK 650

ISBN 82-7634-310-4

Boka er på mange måtar ei nyskaping i den helserettslege boksamlinga. Det er ei lærebok i juridiske emne for leger. Ikkje minst er det tydeleg at ho er tenkt å tene som oppslagsbok. Ho skil seg såleis frå mykje av den andre helserettslege litteraturen vi har, ved at ho har leger som tydeleg, og kanskje einaste, målgruppe. Det blir difor gjeve stort rom til rettsreglar som er relevante for legen i ulike roller, slikt som behandlar, sakkunnig, arbeidsgjevar og rådgjevar.

Teksten startar med å gje ei innføring